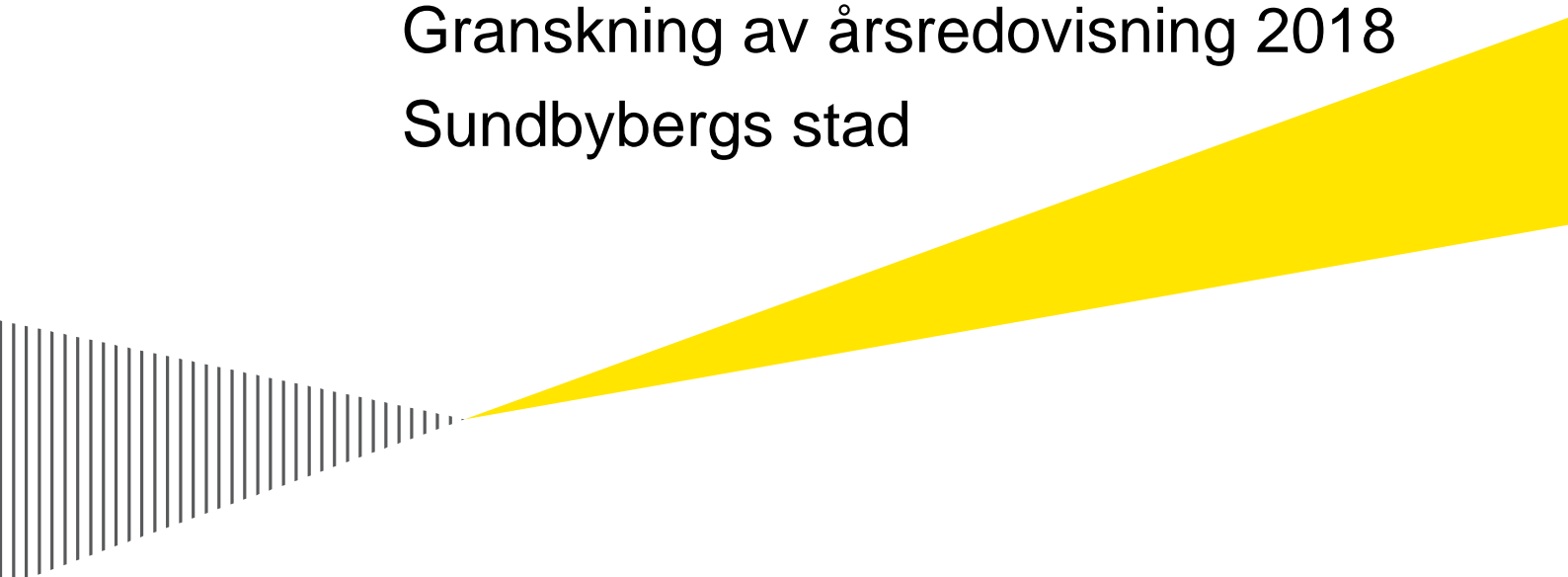

Granskning av årsredovisning 2018

Sundbybergs stad

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	3
3	Syftet med granskningen	3
4	Granskningens omfattning	4
5	Kommentarer kring stadens ekonomiska resultat och ställning ...	4
6	Granskning av stadens årsredovisning 2018	5
6.1	Förvaltningsberättelse	5
6.2	Årets resultat	6
6.3	God ekonomisk hushållning	6
6.4	Nämndernas och bolagens verksamhet.....	6
6.4.1	Stadens bolag och förbund.....	7
6.5	Ekonomiska rapporter	8
7	Granskning och bedömningar av stadens årsbokslut 2018	8
7.1	Resultaträkning.....	8
7.2	Balansräkning	9
7.3	Kassaflödesanalys	13
7.4	Den sammanställda redovisningen	13
8	Noterade fel	14

1 Sammanfattning

I denna rapport redogör vi för våra iakttagelser och noteringar från granskningen av Sundbybergs stads årsbokslut och årsredovisning för 2018.

Granskningens syfte har varit att ta fram revisionsbevis inför revisorernas bedömning av huruvida räkenskaperna är rättvisande och om årsredovisningen kan godkännas.

De väsentligaste slutsatserna i 2018 års granskning sammanfattas enligt följande:

- ▶ Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt den kommunala redovisningslagen samt god redovisningssed, uttolkad av Rådet för kommunal redovisning (RKR).
- ▶ Årsredovisningen ger sammantaget en tillräcklig bild av stadens utveckling, utmaningar, ekonomi och finansiella situation.
- ▶ Årsredovisningen bedöms i allt väsentligt uppfylla kravet på rättvisande räkenskaper.
- ▶ Årsredovisningens uppställningsform och disposition kan ytterligare utvecklas, så att förvaltningsberättelsen även omfattar nämndernas verksamhetsberättelser.
- ▶ Verksamhetens nettokostnader har ökat med närmare 10 % medan skatter och generella bidrag har ökat med 3 %.
- ▶ Det är mycket allvarligt att staden redovisar ett negativt resultat om -63,8 mkr i sin balanskravsutredning. Vår bedömning är att kraftfulla åtgärder behöver genomföras för att staden ska nå en ekonomi i balans.
- ▶ Vår bedömning är att det är mycket allvarligt att staden inte uppnår målet om god ekonomisk hushållning under verksamhetsåret 2018.

2 Inledning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sundbybergs stad granskat stadens årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Rapporten innehåller iakttagelser från granskningen av årsbokslutet med avseende på väsentliga poster, och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av gjorda noteringar i samband med granskningsarbetet. Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inget annat anges.

3 Syftet med granskningen

Granskningens syfte är att bedöma huruvida årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och om den följer rekommendationer från RKR, huruvida årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av stadens resultat och ställning samt om beskrivningen av den bedrivna verksamhetens resultat och måluppfyllelse är tillräcklig.

Med rättvisande räkenskaper avses framför allt:

- ▶ att tillgångar och skulder existerar och avser staden,
- ▶ att tillgångar och skulder värderats och klassificerats rätt,
- ▶ att Sundbybergs stads samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- ▶ att intäkter och kostnader i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret 2018

4 Granskingens omfattning

Revisionen har utförts med utgångspunkt i kommunallagen, kommunala redovisningslagen, god revisionssed för kommunal verksamhet, uttolkad av RKR, samt stadens interna riktlinjer och anvisningar avseende upprättande av årsbokslut.

Vår granskning omfattar årsredovisningens olika avsnitt med inriktning mot:

- ▶ Förvaltningsberättelse
- ▶ Nämndernas och bolagens verksamhet
- ▶ Ekonomiska rapporter med tilläggsupplysningar

Granskingen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser och omfattar även en bedömning av stadens ekonomiska resultat och ställning. Granskingen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag. I vår rapport kommenterar vi valda delar av årsredovisningens förvaltningsberättelse

5 Kommentarer kring stadens ekonomiska resultat och ställning

Nedan redovisas ett antal nyckeltal i sammanfattning för Sundbybergs stad.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014
Årets resultat, mkr	127,4	236,2	63,8	134,9	1,6
Eget kapital, mkr	2 850	2 723	2 495	2 432	2 297
Verksamhetens nettokostnader (inkl expl.intäkter) i procent av skatteintäkter/statsbidrag samt utjämning	98	92	98	94	102,8
Investeringar, mkr	266	353	272	384	484
Skattesats, procent	18,90	18,90	18,90	18,88	18,88
Soliditet ^{1.)} , procent	70	70	64	63	64
Soliditet ^{2.)} , procent	54	53	47	46	45

1.) Soliditet exklusive ansvarsförbindelser för pensioner

2.) Soliditet inklusive totalt pensionsåtagande.

Staden redovisar ett resultat om 127,4 mkr för räkenskapsår 2018. Budget för räkenskapsåret uppgick till 85,6 mkr. Avvikelsen mot budget förklaras främst av högre intäkter från fastighetsförsäljningar än vad som var budgeterat. Årets resultat, exklusive jämförelsestörande poster, uppgår till -79,4 mkr (43,6 mkr). Jämförelsestörande poster utgörs främst av intäkter från fastighetsförsäljningar.

Balanskravsresultatet uppgår enligt stadens uppställningsform till -63,8 (234,3) mkr.

Verksamhetens nettokostnader understiger budget med 78,4 mkr men har ökat med 193 mkr jämfört med föregående år. Avvikelsen mot föregående år är främst hänförlig till volymökningar i nämndernas verksamheter.

Nämnderna redovisar sammantaget ett underskott om 41 mkr. Utfall mot budget kommenteras i avsnitt 6.4 i denna rapport.

Ett nyckeltal för att bedöma det ekonomiska läget i kommuner är verksamhetens nettokostnader i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag. Om måttet överstiger 100 procent måste den löpande verksamheten täckas på annat sätt än genom skatter och verksamhetsintäkter, t.ex. genom ett finansiellt nettoöverskott eller försäljning av tillgångar. För Sundbybergs stad är nyckeltalet 98 % för räkenskapsår 2018.

Sundbybergs stad har en förhållandevis hög soliditet och låg skuldsättningsgrad i jämförelse med andra jämförbara kommuner. Soliditeten ligger på samma nivå som föregående år (70 %). Om hänsyn tas till pensionsförpliktelser uppgår soliditeten till 54 %, vilket utgör en förbättring med en procentenhet mot föregående år.

Vår bedömning – Sundbybergs stad har en, i jämförelse med många andra kommuner, fortsatt stark ekonomisk ställning med hög soliditet. Nämnderna redovisar dock sammantaget ett negativt driftsresultat. Det bör dock understrykas att stadens kraftiga expansion fortsatt ställer krav på en aktiv ekonomistyrning. Vidare kommer en tydlig strategi krävas för att finansiera den fortsatta expansionen på ett ändamålsenligt sätt.

Det är mycket allvarligt att staden redovisar ett väsentligt underskott i sin balanskravsuppställning. Enligt kommunallagen måste underskottet återställas inom tre år. Detta kommer att ställa krav på kraftfulla åtgärder i verksamhets- och ekonomistyrningen för att nå en ekonomi i balans. Revisionen har för avsikt att nogsamt följa detta arbete.

6 Granskning av stadens årsredovisning 2018

6.1 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen i Sundbyberg stads årsredovisning omfattar en övergripande beskrivning av stadens utveckling under året, både ur ett ekonomiskt perspektiv och med avseende på befolkningsutveckling, bostadsbyggande samt arbetslöshet. Staden redovisar även årets resultat i jämförelse mot budget och tidigare år samt redogörelser för respektive nämnds utfall. Förvaltningsberättelsen innehåller avsnitt rörande årets resultat, finansiell analys och bedömning av god ekonomisk hushållning, arbetsgivarfrågor samt resultat för nämnder och styrelse.

Övergripande bedömning – Förvaltningsberättelsens olika delar ger en överskådlig och sammanfattande bild av stadens utveckling under 2018. I följande avsnitt beskrivs de avsnitt i årsredovisningen som vi anser vara av väsentlig betydelse samt våra bedömningar av dessa.

6.2 Årets resultat

Sundbybergs stad redogör för årets resultat i jämförelse mot budget och resultatet föregående år. Avsnittet innehåller även en beskrivning av de olika resultatposterna och förklaring till utfall och avvikelser mot budget.

Vår bedömning – Årsredovisningen innehåller till många delar tillräckliga analyser och information kring stadens ekonomiska resultat.

6.3 God ekonomisk hushållning

Staden presenterar i årsredovisningen ett avsnitt rörande god ekonomisk hushållning, vilket innefattar en uppföljning av finansiella nyckeltal med jämförelse mot stadens finansiella mål, uppföljning av kommunfullmäktiges mål till alla nämnder samt balanskravsutredning.

I årsredovisningen har staden gjort en analys av 2018 års utfall rörande de ekonomiska målen. Ett av tre mål är inte uppfyllt och rör prognossäkerheten. Målet är att utfall för helår som mest ska avvika med ± 1 % mot prognosen som upprättas i tertial 2. För 2018 är avvikelserna en negativ avvikelse om 34 %.

Som framgår ovan redovisar staden en balanskravsutdelning i vilken det framgår att balanskravsresultatet uppgår till -63,8 mkr. Staden avser att återställa hela underskottet under 2019. Vi noterar att stadens balanskravsutredning visar att vinster från försäljning av exploateringsstillgångar inte klassificeras som ett realisationsresultat.

I årsredovisningen presenterar Staden en genomlysning av mål och uppdrag. Rörande de övergripande målen för kommunen är fem av åtta uppnådda, två stycken ej uppnådda och ett delvis uppnått. De mål som inte är uppnådda avser prognossäkerhet samt att Sundbyberg är Stockholms läns bästa boendekommun.

Vår bedömning – I likhet med föregående år saknar vi en tydlig känslighetsanalys med utgångspunkt från, exempelvis, förändringar av makroekonomiska faktorer samt volymförändringar som påverkar olika delar av stadens verksamheter. Årsredovisningens beskrivning och analys av måluppfyllelsen bedöms vara tillräcklig. Dock är det vår uppfattning att bedömningsgrunder rörande måluppfyllelsen ytterligare ska förtydligas.

Vår sammantagna bedömning är att den information man kan förvänta sig i en kommunal årsredovisning finns redovisad, i allt väsentligt.

6.4 Nämndernas och bolagens verksamhet

I avsnittet redogör respektive nämnd för väsentliga händelser, ekonomi, nyckeltal etc. Avsnitten innehåller även kommentarer rörande hur god måluppfyllelsen har varit under året. Nämndernas ekonomiska utfall i förhållande till budget och föregående år presenteras.

En sammanfattande tabell redovisas nedan med avvikelser mot prognos per augusti 2018.

Nämndernas avvikelse mot budget 2018, mkr

Verksamhet	Utfall 2018	Prognos augusti
Kommunstyrelsen	-1,6	14,7
Grundskole- och gymnasienämnden	-15,0	0,0
Förskolenämnden	2,4	0,0
Äldrenämnden	-22,2	-17,3
Social- och arbetsmarknadsnämnd	1,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	1,1	0,2
Stadsmiljö- och teknisk nämnd	-4,3	0,0
Byggnads- och tillståndsnämnd	-3,1	-2,8
Valnämnden	0,2	0,0
Överförmyndaren	0,1	0,0
Revisionen	0,2	0,0
Totalt	-41,4	-5,1

I likhet med föregående år finns vissa brister avseende Stadens prognosarbete. Främst förekommer avvikelser inom kommunstyrelsen, vilka har prognostiserat ett överskott om 14,7 mkr men som redovisar ett utfall om -1,6 mkr. Avvikelsen förklaras bland annat av att konsultkostnader varit högre än budgeterat samt avslutningskostnader för den fd stadsdirektören. Även grundskole- och gymnasienämnden har en avvikelse mellan prognos och utfall på - 15 mkr. Avvikelsen förklaras bland annat av ökade kostnader för köp av externa och ökade kostnader för skolskjutsar på grund av volymökningar. Vidare har nämnden fått avslag på återsökta medel från Migrationsverket för asylsökande elever. Äldrenämnden redovisar ett underskott på 22,2 mkr. Underskottet beror till största del på merkostnader som orsakats av övertagandet av Ekbackens hus H. Grundskole- och gymnasienämnden redovisar ett underskott på 15 mkr, som främst beror på köp av externa platser, ökade utgifter för skolskjutsar till följd av volymökning samt avslag på återsökta medel från Migrationsverket.

Vår bedömning – Staden behöver förstärka ekonomistyrningen för att ytterligare förbättra prognossäkerheten. Vidare är det av stor betydelse att verksamhets- och ekonomistyrningen förstärks för att nå en ekonomi i balans för framför allt grundskole- och gymnasienämnden samt äldrenämnden.

6.4.1 Stadens bolag och förbund

I årsredovisningen redogör staden för de bolag och förbund där staden har ett väsentligt inflytande och som därmed ingår i den sammanställda redovisningen för staden. Staden redogör för den verksamhet som bedrivits under året samt för tabeller avseende

ekonomiska utfall för räkenskapsåret 2018. För vår granskning av den sammanställda redovisningen, se avsnitt 8 nedan.

Vår bedömning - Redogörelsen för stadens bolag och intresseföretag bedöms ge en tillräcklig bild av bedriven verksamhet, resultat och ställning för dessa enheter för 2018. Revisionen noterar att staden tillskjutit 170 mkr till Norrenergi i samband med att Norrenergi och Miljö AB och Norrenergi AB fusionerades.

6.5 Ekonomiska rapporter

Det avslutande avsnittet i stadens årsredovisning avser ekonomiska rapporter i form av resultat- och balansräkningar för staden och koncernen, kassaflödesanalyser samt tilläggsinformation i form av noter. Vår granskning av stadens resultat och balansräkning samt våra sammanfattande bedömningar redovisas i avsnitt sju.

7 Granskning och bedömningar av stadens årsbokslut 2018

7.1 Resultaträkning

Sundbybergs stads resultaträkning år 2018

Resultaträkning (mkr)	Utfall 2018	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter	737,5	728,2
Verksamhetens kostnader	-2 794,9	-2 599,8
Avskrivningar	-139,9	-132,9
Verksamhetens nettokostnader	-2 197,4	-2 004,4
Skatteintäkter	2 280,1	2 111,6
Generella statsbidrag/utjämning	-35,3	66,8
Finansiella intäkter	107,1	109,6
Finansiella kostnader	-27,3	-47,3
Resultat före extraordinära poster	127,4	236,2
Extraordinära poster	0	0
Årets resultat	127,4	236,2

Verksamhetens intäkter har ökat med ca 10 mkr vilket främst förklaras av minskade intäkter av taxor och avgifter (avfall- och VA-verksamheten bolagiserades efter föregående år), ökning av projektbidrag inom bland annat skola samt ökning jämfört med föregående år till följd av avyttring av fastigheter/exploateringstillgångar.

Verksamhetens kostnader har ökat med 195 mkr. Kostnadsökningen är främst hänförlig till inflyttning vilket drivit en kostnadsökning inom skola, generell ökning av personalkostnader till följd av ökat personalbehov samt ökade kostnader för medfinansiering hänförlig till överdäckning av järnvägen. Stickprovvis granskning av kostnader har genomförts med avseende på rörelsegillhet, attest m.m. och inga väsentliga avvikelser har noterats. Likt tidigare år har våra granskningsinsatser även omfattat periodiseringskontroller av stadens intäkter och kostnader. Stickprovsgranskningen har inte påvisat några väsentliga avvikelser från stadens gällande riktlinjer eller god redovisningssed.

Verksamhetens nettokostnader har ökat med närmare 10 % medan skatter och generella bidrag har ökat med 3 %.

Stadens finansnetto uppgår till 79,8 mkr, vilket motsvarar en ökning om 17,5 mkr jämfört med föregående år, och som är främst hänförligt till erhållen utdelning från stadens dotterbolag.

Vår bedömning - Vår granskning har visat att stadens resultaträkning, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av stadens intäkter och kostnader.

7.2 Balansräkning

Respektive balanspost har stämts av mot bokslutsdokumentation och bilagor. Genom stickprov samt avstämning mot sidoordnade system har kontroll skett av att posterna värderats och periodiserats på ett korrekt sätt. Vår bedömning är att bokslutsdokumentationen, i allt väsentligt, är tillfredställande.

TILLGÅNGAR (mkr)	2018-12-31	2017-12-31
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	2 873,5	2 805,7
Finansiella anläggningstillgångar		
Värdepapper, andelar samt aktier	895,3	720,0
Långfristiga fordringar	112,6	102,7
Summa anläggningstillgångar	3 811,4	3 628,5
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	107,0	153,1
Exploateringstillgångar	94,1	104,0
Kassa och bank	0,3	0,2
Summa omsättningstillgångar	201,4	257,4
SUMMA TILLGÅNGAR	4 082,8	3 885,8

EGET KAPITAL OCH SKULDER (mkr)	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital	2 850,3	2 722,9
- varav årets resultat	127,4	236,2
Avsättningar och liknande förpliktelser	258,1	221,9
Långfristiga skulder	203,3	199,8
Kortfristiga skulder	771,1	741,2
Summa skulder	974,4	941,1
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	4 082,8	3 885,8
Ansvarsförbindelser	3 156,6	3 363,9

Nedan redogör vi för våra iakttagelser i samband med granskningen av stadens balansräkning.

Materiella anläggningstillgångar och pågående projekt

Stadens materiella anläggningstillgångar, inklusive pågående projekt, uppgår till 2 874 mkr (2 806 mkr), vilket motsvarar en ökning om 2,4 %.

Staden har under året investerat 266 mkr i byggnader och mark vilket kan jämföras med en budget för 2018 om 429 mkr. Avvikelsen mellan budget och utfall uppgår till 163 mkr och innebär att 62 % av budgeten nyttjats under året. Årets anskaffningar har stickprovvis granskats mot verifierande underlag utan noteringar.

I samband med vår granskning av stadens administrativa interna kontroller som genomförs under hösten har vi stickprovvis granskat större investeringar samt intervjuat nyckelpersoner inom Staden. Vi har sedan i årsbokslutet följt upp pågående projekt vilket inkluderar kompletterande stickprov på anskaffningar och analys av projekt med låg aktivitet.

Stadens pågående projekt uppgår vid balansdagen till 575 mkr (543 mkr) och projekt med högst upparbetad utgift är Kavallerivägen/Rissneleden och Sadelmakaren. Vi har genomfört stickprovsgranskning av dessa utan anmärkning. I vår uppföljning av trögrörliga projekt har vi noterat att det finns mindre projekt som ligger kvar som pågående projekt men som borde ha aktiverats under 2018.

Årets utrangeringar/försäljningar uppgår till 52 mkr och är hänförliga till avyttringen av fastigheterna Bollspelaren 1, Kasernen 2 och Kasernen 3. Reavinsten vid avyttringarna uppgick till 193 mkr.

Finansiella anläggningstillgångar

Stadens finansiella tillgångar uppgår till 1 009 mkr (823 mkr). Balansposten har ökat med 186 mkr jämfört med föregående år, vilket främst förklaras av ett aktieägartillskott till Norrenergi AB. Per 2018-12-31 indikeras ett nedskrivningsbehov vid jämförelse av värdet av aktier i dotterbolag mot Norrenergi AB:s egna kapital. Norrenergi AB redovisar dock positiva resultat och nedskrivning ska endast göras om den bedöms bestående. Vår bedömning är att värdet på aktieinnehavet är försvarbart baserat på de resultat som Norrenergi redovisat de senaste två åren.

Innehavet i kapitalförvaltningen har ökat med 0,9 mkr vilket bland annat avser avkastning men även en nedskrivning om 2,4 mkr med motverkande effekt. Innehavet är placerat i räntefonder (70 %) samt i aktiefonder (30 %). Innehavet är avsett för att trygga framtida pensionsutbetalningar. Innehavet är placerat hos två externa förvaltare, Nordea och Swedbank, som ansvarar för att placera i enlighet med stadens policy.

Exploateringstillgångar

Exploateringstillgångar utgörs av fastigheter som staden har för avsikt att avyttras och uppgår i år till 94 mkr (104 mkr). Minskningen förklaras främst av att Staden sålt mark som tidigare bokförts som exploateringstillgångar.

Kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar uppgår till 107 mkr (153 mkr) och består av kundfordringar, interimfordringar, moms etc. Årets förändring är främst hänförlig till förutbetalda kostnader/upplupna intäkter har minskat med ca 40 mkr, där det främst är upplupna intäkter som minskat med ca 20 mkr vilket är hänförligt till en anteciperad utdelning föregående år samt att utbetalningen av flyktingbidrag från Migrationsverket inte längre görs med lika lång eftersläpning vilket minskat de upplupna intäkterna.

Kassa och bank

Avstämning av likvida medel har skett mot engagemangsbesked från bank och plusgiro. Granskning har skett utan anmärkning.

Eget kapital

Förändringen av eget kapital uppgår till 127 mkr, vilket utgörs av årets resultat.

Avsättningar

Avsättning för pensioner sker i enlighet med Lagen om kommunal redovisning, vilket innebär att stadens balansräkning endast redovisar pensionsrätt intjänad efter 1998. Årets avsättning för pensioner har stämts av mot specifikation från KPA utan anmärkning. Stadens aktualiseringsgrad uppgår till 96 %.

Övriga pensionsåtaganden redovisas som ansvarsförbindelser i enlighet med den kommunala redovisningslagen och har avstämts mot beräkningsunderlag från KPA.

Sundbybergs stads totala pensionsåtagande, vilket inkluderar avsättningar, ansvarsförbindelser samt löneskatt, uppgår till 880 mkr (861 mkr). Av pensionsåtagandet

redovisas 629 mkr som ansvarsförbindelse och ca 24 % (208 mkr) är finansierade med öronmärkta förvaltade kapitalplaceringar (se avsnitt finansiella tillgångar).

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder uppgår till 203 mkr (200 mkr) och utgörs av långfristiga förutbetalda intäkter avseende exploateringsbidrag samt övertagna tillgångar i form av gator vid exploatering av nya områden.

Exploateringsbidragen avser medel för att iordningställa bland annat mark och kommer att lösas upp i takt med att kostnader uppstår. För övertagna tillgångar upplöses dessa i takt med avskrivningar vilket innebär att transaktionerna är resultatneutrala.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder uppgår till 771 mkr (741 mkr) och utgörs främst av checkkredit, leverantörsskulder, personalrelaterade skulder samt diverse upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Staden har en koncernkontostruktur vilken omfattar bolagen inom stadshuskoncernen. Utgående saldo på koncernkontot uppgår till 1 060 mkr vilket inkluderar samtliga bolag och Stadens saldo. Stadens saldo per 2018-12-31 uppgår till -189 mkr medan flertalet bolag har positiva saldon. Beviljad kredit för koncernen uppgår till 700 mkr.

Leverantörsskulder uppgår per bokslutsdatum till 98 mkr (149 mkr), vilket är en minskning om 51 mkr. Minskningen är främst hänförlig till att skulden till Lokalfastigheter har minskat, föregående år var faktureringen från Lokalfastigheter släpande. Vi har stickprovvis granskat leverantörsfakturer med avseende på periodisering och ej noterat några avvikelser.

Semesterlöneskuld inklusive övertidsskuld och sociala avgifter uppgår i bokslutet till 69 mkr (64 mkr). Skulden har stämts av mot semesterskuldlista uttagen från lönesystemet. Granskningen har även innefattat stickprovvis kontroll av att semesterlöneskulden på individnivå är korrekt.

Bland upplupna kostnader redovisas avslutningskostnader kopplade till den tidigare stadsdirektören. Per årsbokslutet återfinns 13,3 mkr som reserverats för lön samt pensionspremier. Vår granskning har omfattat genomgång av underliggande avtal samt genomgång av huruvida beslut att ingå avtalen har gjort i enlighet med stadens delegationsordning samt om återrapportering skett av delegationsbeslut till kommunstyrelsen. Vår granskning har visat att återrapportering av delegationsbeslut inte skett till kommunstyrelsen. Ej heller har samråd genomförts på ett tydligt och ändamålsenligt sätt inför avtalen undertecknades. Vår bedömning är att detta är ett väsentligt beslut och hanteringen har inte varit i enlighet med gällande delegationsordning, vilket är mycket allvarligt.

Övriga större poster avseende interimsskulder har granskats mot verifierande underlag.

I samband med granskning av interimsskulder har vi stämt av gjorda reserver mot verkligt utfall i form av erhållna fakturer etc. Granskningen har ej föranlett några anmärkningar.

Vår bedömning Balansräkningen ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av stadens ekonomiska ställning per den 31 december 2018.

7.3 Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Vår bedömning - Kassaflödesanalysen är upprättad i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning men vår bedömning är att kassaflödesanalysen kan delas in i fler underrubriker, framförallt avseende förändring av långfristiga skulder för att ge mer information till en läsare av årsredovisningen. Informationen i kassaflödesanalysen är, i allt väsentligt, förenlig med information i övriga delar av årsredovisningen.

7.4 Den sammanställda redovisningen

Sundbybergs stad upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för verksamheter där staden har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital, vilket är i överensstämmelse med god sed för kommunal redovisning. Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt en beskrivning av de i koncernen ingående bolagen. Vi har granskat gjorda koncernjusteringar samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital.

Konsolidering har skett av bolagen Sundbybergs stadshus AB (100 procent) med underkoncern samt Norrenergi AB (33 procent).

Kommunkoncernens resultat uppgår till 588 mkr (1 443 mkr). Det positiva resultatet är främst hänförligt till fastighetsavyttringar inom koncernen Sundbybergs Stadshus.

Staden har tidigare år initierat ett arbete för att utreda historiska reavinster som elimineras i den sammanställda redovisningen men där information om vad reavinsterna är hänförliga till inte finns samlat och dokumenterat på ett tydligt sätt. Rekommendationen från tidigare år om att utredning av detta ska fortgå kvarstår således.

Vi har, i likhet med föregående år, noterat under granskningen att det saknas en ändamålsenlig rutin för avstämning av koncerninterna transaktioner. Staden har en manuell rutin för att stämma koncerninterna transaktioner men vår bedömning är att rutiner behöver förstärkas. Det förekommer även att koncerninterna transaktioner beaktas först efter revisionens iakttagelser och påpekanden. För att förstärka rutiner kring den sammanställda redovisningen bör staden upprätta rapporteringsinstruktioner som innefattar rapportmallar, vilka överensstämmer med stadens behov för sina finansiella rapporteringar. Ett alternativ till ovan kan vara implementering av ett koncernredovisningssystem där avstämning kan ske digitalt mellan samtliga parter. Vidare noterar vi att det saknas ändamålsenliga resurser för upprättande av koncernens finansiella rapporter. Staden bör snarast säkerställa ändamålsenliga resurser för upprättande och kvalitetssäkring av den sammanställda redovisningen innan den granskas av revisionen.

Staden redovisar noter (tilläggsinformation) för koncernen. Vår bedömning är dock att staden bör genomföra en översyn av koncernens noter för att identifiera hur dessa bör presenteras i årsredovisningen och på vilken detaljnivå. Vi noterar att det för den sammanställda redovisningen finns noter på samma detaljnivå som för staden, men att avsaknaden av detaljer från koncernbolagen medför avvikelser inom noterna. Vår bedömning är att detta inte

utgör väsentliga fel för en läsare av den finansiella rapporten, men att Staden bör göra en översyn av noternas uppställningsform för att kunna ge en rättvisande presentation av dem.

Vår bedömning – Den sammanställda redovisningen bedöms ge en rättvisande bild av verksamheten och den ekonomiska ställningen för Sundbybergs stad och dess koncern per den 31 december 2018, i allt väsentligt. Det är dock nödvändigt att implementera ändamålsenliga och tydliga avstämningsrutiner av koncerninterna mellanhavanden. Vidare är det nödvändigt att tillse att erforderliga resurser finns att tillgå som säkerställer att upprättande av den sammanställda redovisningen är tillräcklig samt att kvalitetssäkring genomförs av densamma.

8 Noterade fel

Vid vår granskning av stadens årsredovisning har fel identifierats avseende den sammanställda redovisningen vilka har korrigerats. Vi har även noterat att Staden nettoredovisar skulder som är hänförliga till nästkommande år och snarare borde redovisas som förutbetalad kostnad respektive leverantörsskuld. Felet har ingen påverkan på resultaträkningen men den balansomslutning som presenteras är lägre än vad den hade varit med annan presentation. I övrigt har vi inte identifierat fel som är av väsentlig betydelse. Årsredovisningen ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av stadens verksamhet för verksamhetsåret 2018.

Stockholm den 10 april 2019

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Rebecca Ersryd
Auktoriserad revisor

Mikael Sjölander
*Auktoriserad revisor/
Certifierad kommunal revisor*